

SOK
INFO

Nr. 168

Januari 2016

Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven – Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik

Het SOK-Bestuur:

Susanne Hanssen	Voorzitter	043 - 3560244	hanssen.susanne@gmail.com
Erwin Geuskens	Secretaris	+32 11 724274	erwin.geuskens@telenet.be

SOK-Ledenadministratie:

Ger Beckers, Moesdaal 65, 6228 HX Maastricht, Tel.: 043 - 367 08 57 pghbeckers@ziggo.nl

SOK-adres Secretariaat:

Aalkeborg 50 6228 BT Maastricht secretariaat@sok.nl

SOK-Documentatie:

Peter Jennekens 043 - 3648489 peterjennekens@gmail.com

E-mail SOK:

sok@nhgl.nl

De SOK is geassocieerd met "Subterranea Britannica". www.subbrit.org.uk

Bestuur Stichting ir. D.C. van Schaik:

Joep Orbons	Voorzitter a.i.	043 - 3618793	j.orbons@archeopro.nl
Bram Borsboom	Penningmeester	043 - 367 05 17	bramborsboom@home.nl

Stichting ir. D.C. van Schaik:

www.vanschaikstichting.nl info@vanschaikstichting.nl

Technische Commissie Stichting ir. D.C. van Schaik:

Olav Hensing, Mgr. Soudantstraat 5, 6226 GC Maastricht, Tel.: 06 - 557 78 846

Redactie SOK-Mededelingen:

Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne/Riemst, Tel.: +32 12 454 059 tbreuls@telenet.be

Redactie SOK-Info:

John Hageman, Op de Bannet 47, 6223 GD Itteren, Tel.: 043 - 364 54 19 john.hageman@planet.nl
Frans Willems, De Méanstraat 17, 3770 Riemst, Tel.: +32 12 456 411 willemsfrans1@gmail.com

De SOK op Internet:

www.sok.nl Webmaster: Ger Goessens mail@gergoessens.nl

SOK-Ledenavonden:

SOK-Ledenavonden worden iedere 2e vrijdag in de maanden januari, maart, mei, september en november gehouden in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 19.30 uur.

Groeven SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik:

De SOK en Stichting ir. D.C. van Schaik hebben diverse groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Informatie in verband met het bezoeken van deze groeven is te vinden op de laatste pagina van deze SOK-Info.

Voorpagina: Kasteelgroeve - Neercanne foto: Frans Willems - Hans Ogg

Adreswijzigingen SOK-leden

Verwijderd ivm. privacywet

Nieuwe SOK-leden

Geen mutaties

Beste SOK-leden,

Om te beginnen wens ik jullie allemaal een gezellig, gezond en spetterend 2016!!! Voor de komende ledenavond hebben we Ed de Grood weten te strikken om ons te trakteren op zijn mooie verhalen over zijn zoektochten naar groeves in Soissons, Frankrijk.

De trouwe bezoeker van de ledenavond zal er veel in herkennen omdat Ed al eerder bij ons verslag uitbracht over zijn avonturen in Soissons.

Er zijn natuurlijk meer leden die groeves in de regio van Soissons bezocht hebben en daarom leek het Ed dan ook leuk om een oproep te doen aan iedereen om zijn eigen ervaring mee te nemen naar de ledenavond en die te delen.

Dat kan in vele vormen: opmerkingen en aanvullingen tussen Ed's verhaal door; eigen foto's of filmpjes, een eigen verhaal (dat hoeft geen kwartier te duren, een eigen anekdote van een halve minuut is ook heel leuk) of wat dan ook.

Kom naar voren of doe je verhaal vanuit de zaal, het kan allemaal.
Het gaat om het delen van ervaringen, daar dient een ledenavond toch voor.

Even ter herinnering:

de NHGL-genootschapsdag op zaterdag 13 februari.

Zin om de SOK-stand mee te bemannen, een praatje te houden of alleen om te carpoulen: meld je bij mij.

Gewoon komen kan ook, daarvoor hoeft je je nergens aan te melden.

Wederom met vriendelijke berglopersgroet,

Susanne Hanssen.

Ledenavond vrijdag 8 januari

Op deze avond zal Ed de Grood ons op zijn wel bekende, meeslepende wijze mee laten dwalen in de onderaardse kalksteengroeven van Soissons en omgeving.

Vorige ledenavond

De avond begon met een lap rond mijn oren van John Hageman om me mijn mond te doen houden, daar het tijd was om zijn opening speech aan te zetten, opgevolgd door Susanne Hanssen. Zij deed op haar beurt een welkomstwoord en stelde het verloop van de avond voor. Dit gehad hebbende kwam Joep Orbons aanzetten met een voorstel van werkplannen in de Van Schaik Stichting. Hier zouden b.v. werkdagen kunnen afgesproken worden waar de Apostelgroeve centraal in zou staan. Later nam Wilfred het over met een praatje over de verstevigingswerken aan de ingangstunnel van deze groeve. Hij werd bijgestaan door Arnout Sluysmans van de mensen van de firma Kleijnen die de werken zullen realiseren. Zonder de werken zit de kans er zeer dik in dat de ingang van de Apostelgroeve zal verdwijnen door verzwakking van deze mergeltunnel. Dat zou niet positief zijn voor de vleermuis populatie en eventueel cultuurhistorisch onderzoek in deze groeve. Na deze uiteenzetting was Dr. Roland Bekendam aan de beurt met een verstaanbare uitleg over de klimaat veranderingen die de aarde in het verleden heeft ondergaan. Deze zeer interessante lezing werd nog voortgezet na de pauze. In deze pauze werd ook vermeld dat er een gratis blad te verkrijgen was met daarop afgebeeld het blokbrekers gereedschap gevonden in de Riesenberggroeve. Deze bladen waren geschonken door Jacquo Silvertant en de afgebeelde artefacten stammen uit de collectie van vinder Arno Barten. Na de lezing werd me door John weer de toelating gegeven om mijn mond open te doen in de

kantine, waar weer lekker nagepraat werd over de lezingen en andere mergel relevante onderdelen in het berglopen. Santé.

Frans Willems

Een nieuwe frisse wind

Zoals hiervoor door Frans aangehaald wil het bestuur van de VSS, Joep Orbons en Bram Borsboom, het reilen en zeilen van de VSS fris opstarten.

Op iedere SOK-ledenavond zal het bestuur acte de présence geven en plenair relevant nieuws bespreken.

Op dit moment worden er activiteiten voorbereid en wil men het contact met vooral de jongere generatie intensiveren. Immers, wie de jeugd heeft, heeft de toekomst!

O.a. aan het beheren van (nieuwe) groeven zal aandacht besteed gaan worden en men wil weer groeven werkdagen organiseren. In het verleden trokken juist die werkdagen opvallend veel SOK-leden.

Luck Walschot wordt de nieuwe redacteur van het contactorgaan De Steunpilaar.

Ook de Technische Commissie maakt een doorstart.

In de loop van 2016 komen er een 2 of 3-tal werkdagen in de Apostelhoeve en groeve de Keel.

In die Apostelhoeve heeft het herstel van de ingangspartij de hoogste prioriteit. De firma Kleijnen zal deze bottleneck van binnen bekleden met een nieuwe tunnel, zodat er een tunnel in de tunnel komt. Uiteraard met een spatie tussen beiden.

In de wand van die nieuwe (binnen)tunnel zullen voorzieningen voor de vleermuizen aangebracht worden.

Ook zal niet vergeten worden vooraf de aanwezige opschriften en inscripties te inventariseren.

De oproep vindt vooraf plaats in de SOK-Info en de deelnemers kunnen, behalve op een flinke dosis gezelligheid, rekenen op de overbekende goed verzorgde lunch!

John Hageman

Aanwinsten SOK-doc

Enkele foto's die Willem Vergoossen ons ter beschikking stelde zijn opgenomen. Het zijn foto's van de zogenaamde plasticipi's. Zie hiervoor het artikel "De plasticipi's" in SOK-Info 166, blz.15 en 16.

Verder een aantal foto's afkomstig van Jan Spee. Ook deze zijn allemaal vleermuis gerelateerd.

Het betreft een drietal foto's van zitplekken van vleermuistellers waarbij ze op een tableau hun namen hebben aangebracht. En dat in verschillende jaren tijdens de periodieke vleermuistellingen in de wintermaanden. Vroegste datum: 15-12-1938, (ook 20-12-1978, met als bijschrift "Jubileumexcursie 40 jaar") en als laatste datum: 04.01.1980.

Mooie tijdsdocumenten van vorige generaties tellers. Nostalgie: P.F. van Heerdt, J.W.Sluite, L.Bels, P.J.Bels, A.Punt, G.L.van Eindhoven, A.M.Voûte, etc. Slechts enkele namen zijn nu nog actief als teller. Deze foto's zijn afkomstig uit de groeve Ternaaien Boven.

Ook een foto van de bekende kraamkamer van de Vale vleermuizen en Grote hoefijzerneuzen in de Caestertgroeve maakte onderdeel uit van de schenking. Verder drie foto's van overwinterende vleermuizen in Ternaaien Beneden: één geringde vloer (waarschijnlijk een Watervleermuis), één exemplaar Grootoor en een Watervleermuis hoog in een gedeeltelijk leeggelopen aardpijp. Afsluitend een sticker van de (Belgische) Vleermuizenwerkgroep Limburg.

John Hageman

Herinneringen geregeld als kralen

Onlangs kreeg ik een bericht van Fieny Beckers. Voor wie haar niet kent; Fieny is sinds begin jaren negentig gids in de Sint Pietersberg. Zij heeft een zwak voor de berg en dat heeft zij niet van een vreemde. Haar vader, Louis Eijssen, nam haar en haar broers en zussen regelmatig mee wandelen op de Sint Pietersberg. Louis liep in zijn jongere jaren ook veel ondergronds waarover hij graag vertelde.

Onlangs kwam Fieny een tweetal stukjes tegen geschreven door haar vader. Zij vond het jammer dat daar nooit iets mee gebeurde. Ze vroeg mij of ik een suggestie had. Mijn voorstel de twee stukjes in SOK-Info te publiceren met een kleine biografie vond zij een sympathiek idee. Het resultaat leest u nu. De tekst is afkomstig van Fieny, geredigeerd door ondergetekende.

Louis Eijssen. Geboren op de Papenweg in Sint Pieter op 28 april 1922 als jongste zoon uit een gezin met 6 kinderen. Zijn jeugd heeft hij doorgebracht zwervend over, maar ook in de St. Pietersberg. Hij leidde mensen rond in de berg zover hij de weg kon en verdiende daar wat zakgeld mee. Hij vertelde daar graag over.

Hij stamt uit het geslacht Eijssen, waarvan zijn voorvader Joannes Eijssen, landbouwer en grondeigenaar, al in 1670 op Sint Pieter woonde. Joannes Eijssen bezat behalve grond ook onroerend goed. Daarnaast was hij ook halfwin van Hoeve Caestert. Deze Joannes is ook bekend als één van de burgemeesters van St. Pieter. Het verbaast dan ook niet dat zijn naam en die van anderen uit dit geslacht op enkele plekken in de Sint Pietersberg terug te vinden is, onder andere in Ternaaien Beneden en Ternaaien Boven.

Mijn vader was zeer vaak op de berg te vinden en hij nam ons, zijn gezin, mee. Wij wandelden over de berg tot aan Caestert. Dat waren in die tijd nog mooie wandelingen die ons langs het Sint Rochuskapelletje, Hoeve Lichtenberg, Encibos en andere bekende plaatsen op de Sint Pietersberg leidden.

Als meester-bankwerker werkte hij bij de Maastrichtse Spijker- en Draadnagelfabriek (tegenwoordig Thomas Regout) om zijn gezin met 9 kinderen te onderhouden. Hij stierf veel te jong op 24 april 1986 na een aantal hartinfarcten. Hij werd net als de meeste familieleden, waaronder ook de burgemeester Joannes Eijssen uit de 17e eeuw, begraven op het kerkhof van Sint Pieter.

Tijdens de laatste jaren van zijn leven, toen hij lichamelijk niet veel meer kon dan wandelen over de berg, schreef hij ook gedichten, geïnspireerd door de mooie Sint Pietersberg. Hieronder volgen twee van die gedichten uit 1984. De tekst is weergegeven zoals Louis het zelf opschreef, één in het Maastrichts en één in het Nederlands.

Zonder titel 1

*Vaan keendsbeinaof dwaol iech gere euver de berreg,
mè es iech daonoe been daan vergeit 't miech ummer:
berreg wat höbbe ze toch met diech gedoon?
Boe iech mien jeug verbrach en soms ging plenke
Dao kinste noe neet mie stoon en is 't um te jenke
Boe me vreuger heet gevreijt en leefde vaan de smòkel,
dao is noe e groet gaat en unne dikke pòkel
Dee numme ze d 'n Observant, 't zow get
"t is en bleif veur miech unne vreemde klant
Auch 't kepelke dat moos sjuive
ze höbbe 't hiel sjoen gedoon met fondamint en plaveize
mè is 't allemaol zoe leuk,
want aoch St. Rochus dee bleef mer zeuk
En es op de lèsten daag*

*m'n eeurvaajer kump oet zie graaf
daobeij de kerrek op St. pieter
en heer dat allemaol zuut
kreig heer vas get op z'ne mieter,
want heer had vreuger dat stök in pach
boe noe dee pökel is met dee grach,
en zoe is euze berreg, alum bekind,
verinneweerd en dat allemaol veur a paar zek semint.*

Zonder titel 2

*Daar waar ik mijn jeugd verbracht
mag ik nu nog gaarne dwalen
en is 't of er steeds iets op me wacht,
d'herinneringen geregen als kralen.
In die natuur, ik voel me als een deel
mijn wortels zitten diep gegraven
en takken, het waren er veel
want op dit land konden zij zich laven.
is 't mij gegeven nog lang dit te beleven?
en aan 't eind hier te worden begraven?*

John Caris

Henk Kohlen, bergloper in hart en nieren

Iedere Bergloper kende hem wel.

Persoonlijk, of van horen zeggen of op z'n minst van een van de 'sterke' verhalen: wijlen Henk Kohlen.

Hij deed veel 'illegaal' in de berg, maar voor Henk bestond dat woord niet want de berg is er voor iedereen.

Als je al vanaf kleine jongen in de berg komt en zeker in de tijd dat bijna niets was afgesloten, bestaat een verbod niet of je laat je dat niet zo makkelijk opleggen.

Enfin, van deze Henk kreeg ik op enig moment een paar handgeschreven A4-tjes toegeschoven met de vraag deze eens uit te werken in een, voor iedereen, leesbare tekst en de dringende vraag om het niet aan derden kenbaar te maken.

Ondanks mijn jarenlange geheimhouding dook het verhaal toch links en rechts op en nu na bijna 10 jaar en ruim een jaar na Henk's overlijden heb ik het weer in handen: bij het opruimen van een lade kwam ik het tegen.

Bij het opnieuw doorlezen ervan rijst de gedachte om het te delen als eerbetoon aan Henk, als blijk van erkenning voor de talloze onderzoeken die hij deed in de diverse mergelgroeven in en rond Maastricht.

Geen officiële onderzoeken met vergunningen en zo, maar gewoon volgens de "Henk" methode: niet te veel ruchtbaarheid er aan geven en vooral op tijden als andere mensen van hun nachtrust genieten.

Waar of niet waar, dit is een echt "Henk" verhaal.

Ik besloot na te trekken of althans proberen na te trekken hoeveel waarheid er in dit verhaal zit.

Uit goede en betrouwbare bron verneem ik vervolgens dat de inhoud van het aan mij toevertrouwde verslag wel degelijk klopt!

Er komt zelfs nóg zo'n vertrouwelijk verslag op tafel waarin de vondsten uit het onderstaand beschreven rapport stuk voor stuk en minutieus beschreven worden!

Compleet met een getekende plattegrond waarop de vindplaats van een muntschat.

De bezitter van dit verslag heeft zelfs enkele exemplaren van de gevonden munten op de keukentafel gehad

Voor de mensen die mogelijk bekend zijn met het originele verslag: de tekst is hier en daar wat aangepast om het wat vlotter te kunnen lezen.

Er zijn echter geen feiten toegevoegd of weggelaten.

Het rapport:

*Onderzoeksresultaten Noordelijk gangenstelsel Sint Pietersberg Maastricht
Uitgevoerd door Henk Kohlen, opgetekend februari 2005*

Op 7 februari 1990 besloten Gerard Heussen en Henk Kohlen een hernieuwd wetenschappelijk onderzoek van het Noordelijk gangenstelsel van de St Pietersberg bij Maastricht te starten.

Na diverse gesprekken met de voormalig ENCI directeur dhr. Geitenbeek te hebben gevoerd, beloofde deze de beide onderzoekers zijn onvoorwaardelijke steun toe en leverde de onderzoekers belangrijke aanvullende gegevens.

Van één ding waren de onderzoekers beide overtuigd:
Het al eerder ontdekte van "Noord" kon niet alles geweest zijn!
Boringen van de onderzoekers bevestigde dit vermoeden al.
Ze gingen aan de slag en maakte veelbelovende vorderingen.

Het plotselinge overlijden van Gerard Heussen was voor zijn vrienden en collega berglopers een enorme klap, veel kennis over de St Pietersberg is met hem verloren gegaan en het noopte Henk Kohlen alleen verder te gaan. Deze was vast besloten het onderzoek voort te zetten.

Naast Henk's niet onbesproken andere bergactiviteiten ging hij in zijn eentje verder... rustig, gestaag en onopvallend....
Door zijn omgeving en de media helemaal op het Zuidelijk gangenstelsel te focussen, met zichzelf in de hoofdrol, vielen zijn activiteiten in "Noord" dus helemaal niet op.

Hij werkte daar moederziel alleen en in volstrekte anonimiteit.
Daar is letterlijk iedereen in zijn omgeving in getrapt!
Een eventuele kans vroegtijdig ontdekt te worden sloot hij, door behoedzaam manoeuvreren, helemaal uit.

De al vergevorderde werkzaamheden die het onderzoek met zich mee bracht waren inmiddels levensgevaarlijk geworden.
Ieder normaal denkend mens zou zich zeker niet op deze plek in de groeve wagen, laat staan er ook nog te werken. . . . behalve Henk!

In de nacht van 31 mei 2004 leidde dit tot de ontdekking van een gedeelte van het Noordelijk gangenstelsel, ingeklemd tussen de Wilde Berg en de kwekerij van P. Ronda.
Oude kaarten van de groeve geven aan dat dit gedeelte, voor de instorting van 1795, een intact en begaanbaar gedeelte van "Noord" was.

Bij het betreden wist Henk het zeker: hier had eeuwen lang alleen de stilte en duisternis geheerst en er was al die tijd geen sterveling meer geweest.
Het jongste opschrift ter plekke: VAUBAN 1674, de rest: alleen maar ouder!

Prioriteit 1 was nu het maken van een aanvullende plattegrond, en het inpassen ervan in het resterende gangenstelsel.

Hierin, zo geeft de onderzoeker zelf aan, ben ik niet zo bedreven als bijvoorbeeld Jac.Diederen (zie Janssen Eggels) maar hij heeft zijn best gedaan!

Het resultaat is een vrij goede kompasmeting van 1:300 geworden. Verder zijn opschriften en andere bijzonderheden vastgelegd op schrift. De meest moderne detectieapparatuur tenslotte maakte in letterlijke zin Henk zijn stoutste dromen waar. . . .

We schrijven de nacht van 2 op 3 oktober 2004, de tijd: 02.45 uur. De detectieapparatuur geeft te kennen dat er zich achter in een nis een vrij groot metalen object moet bevinden op ongeveer 60 cm. diepte. Na het weghalen van de losse mergel blijkt dit geen kuiltje te zijn maar een vakkundig gezaagd blok mergelsteen dat rechtop in een gat staat.

Het precies passende blok is er met de hand niet uit te tillen, en voorzichtig wordt er met een beitel gewerkt. Onder het blok bevindt zich weer losse mergel welke met de hand verwijderd wordt.

Na een laag van ongeveer 20 centimeter weggehaald te hebben voelt de onderzoeker iets anders dan losse mergel. . . Tientallen kleine zwarte plaatjes van plusminus 4 cm in doorsnee en 2 à 3 mm. dik komen te voorschijn!

Het duurt even voor dat het doordringt dat het munten zijn en de gedachten van Henk dwalen gelijk af naar het rapport van dhr. Geitenbeek, 14 jaar geleden in het café "de Karkol":

"Op woensdag 5 september 1957 vonden de gebroeders Vrancken in de vloer van een gang in de "Wilde Berg" in totaal 756 zilverlingen met een gewicht van meer dan 2 kilo.

*Ducatons, Patagons en Schellingen, allen van PHS 3+4 * 1616-1668, evenals nog enkele Luikse munten".*

Dit alles niet ver van de plaats waar de onderzoeker zijn vondst doet. Henk gaat snel door met het graafwerk en telt in totaal 196 zilverlingen, 140 Schellingen en 56 kwart Patagons zoals later blijkt, met een gewicht van dik 1100 gram, allen PHS 4/1622-1660.

De vondst bestaat uit munten van de Spaanse Nederlanden (PHS 4) en geslagen te Antwerpen, Brussel, Brugge, Doornik en Atrecht, het huidige Arras.

Munttekens: Hand, Kopje, Lelie, Toren en Rat.

Determinatiebronnen van de gevonden munten:

Histoire monétaire du Brabant. (par Alphonse de Witte 1612-1665),
A. Delmonte, Avenue de Jette 4-1080 Bruxelles (1612-1665).

Chronologische volgorde van vondsten in de St. Pietersberg met betrekking tot de Spaanse Nederlanden:

1) februari 1948:

Championkweker vindt 8 stuks 1/4 Patagons van PHS 4/ 1625-1648 op een "schap" in de "Zwarte Berg".

2) september 1951:

De gebroeders Vrancken vinden "zilverschat in de Krijtze".
(zie boekje dhr. Gadiot, ENCI)

3) april 1980:

Gerard Heussen vindt 124 musketkogels in de hoek van een nis in de "Wilde Berg".

4) maart 1981:

Gerard Heussen vindt in "Noord" 6 stuks koperen Oorden PHS 3/ 1606-1609.

5) oktober 2004:

Bergloper Henk Kohlen realiseert na jaren werk en onderzoek een toegang tot een sinds 3 eeuwen afgesloten, niet meer betreden, gedeelte van het gangenstelsel "Noord" en ontdekt een bewaarplaats van 196 zilverlingen PHS 4.

Wat in de loop der jaren als nooit ontdekt verdween in de ENCI oven mag ook als een realiteit beschouwd worden.

Evenals wat zich nog kan bevinden in het stelsel "Slavante" dat voor de eeuwigheid onbereikbaar zal zijn door de grote hoeveelheid slib die door de ENCI cementfabriek in het gangenstelsel gespoten is.

Slotwoord van dit verslag:

Het begin van ons onderzoek werd destijds gekenmerkt door zeer onrustige tijden in de "Berg", niets bleef verborgen in de beginjaren negentig. Sinds de Berglopers regeling in de Zonneberg van kracht is, keerde de rust weer.

Men kan hier nu legaal lopen maar daardoor raakt "Noord" in de vergetelheid.
Dit laatste heeft er in belangrijke mate toe geleid dat ook deze vondst
na bijna 360 jaar weer het daglicht zag!
Henk Kohlen, Maastricht, februari 2005

"Jacques, es iech örreges doorbrèèk bis diech d'n èrsjte dèè iech ut vèrtèl".
Ik hoor het Henk nog zeggen tegen mij, in dat mooie dialect met die prachtige
rollende R.
En ongetwijfeld heeft hij dat tegen heel wat berglopers verteld.
Ik heb altijd geloofd dat hij dat op een goede dag zou doen maar het is er nooit van
gekomen, op dat ene stuk na dat hij mij in vertrouwen aanbood.
Met dit artikel, of beter verhaal, sluiten we de periode Henk Kohlen af, maar stiekem
hoop ik dat er links of rechts nog wat "vertrouwde" stukken van Henk te voorschijn
komen.

Henk Kohlen overleed op 11 januari 2013 op 61 jarige leeftijd in Echt, zijn
geboorteplaats.

Ik ga er van uit dat de oorspronkelijke schrijver met PHS hier Philips de Derde en Philips de Vierde bedoeld.

Jacques Konings

Dit artikel verscheen eerder in 'Sint Pieter vroeger en nu', najaar 2014

MEET THE UNDERGROUND PRESS

“Slapen naast de Parijse knekels” (*NRC-Handelsblad van 23 oktober 2015*): voor wie Halloween net iets even anders wil vieren, verloot de logeersite Airbub een diner, privéconcert en overnachting in het gangenstelsel waar Parijs zijn doden heeft opgeborgen: de **PARIJSE CATACOMBEN**. De gemeente, die de ondergrondse dodengangen als macabere toeristische attractie exploiteert, heeft eerder dit jaar ingestemd met het initiatief en strijkt er maar liefst 350.000 euro mee op. Er is maar één huisregel: *“Gelieve de nachtrust van de Parijzenaren te respecteren.”*

“Extra maatregelen voor veiligheid kerstmarkten” (*Dagblad de Limburger van 13 november 2015*): de organisatie van de kerstmarkten in de **FLUWEELENGROT** en de **GEMEENTEGROT** moeten extra maatregelen nemen om het veiligheidsniveau voor het steeds groeiend aantal bezoekers op peil te houden. Zo komen er extra camera's, wordt de omroepinstallatie uitgebreid en voorzien van een uitgesproken ontruimtekst in vier talen, komen er brandblussers bij iedere standhouder, worden extra beveiligers aangesteld en ook een fulltime veiligheidscoördinator.

“Terug naar kraambed in de grot” (*DdL van 25 november 2015*): het is al bijna een vergeten geschiedenis: de geboorte van **Frits BEKS** op 8 september 1944. De nu 71-jarige Maastrichtenaar kwam op een wel heel bijzondere plek ter wereld. Niet op, maar in Maastrichtse bodem. Zijn moeder **Regina** beviel destijds dertig meter onder de grond, in de grotten van de **SINT PIETERSBERG**. Daarwerd kwart over zeven 's ochtends bij de bakovens hun vijfde kind geboren. *“Het fijne weet de Maastrichtenaar er zelf ook niet van.”* Hij en zijn vrouw keerden er voor de vierde keer terug.

“Arets en 2Rocks bouwen ‘Croix’” (*DdL van 8 december 2015*): projectontwikkelaar 2Rocks uit Hilversum en architect **Wiel ARETS** tekenen voor het herbouwproject van het Valkenburgse viersterrenhotel **Croix de Bourgogne** met twee dependances elders in de gemeente. Het hotel wordt opgetrokken uit onder meer mergel uit de **SIBBERGROEVE**. Men gaat er van uit dat het nieuwe hotel over twee jaar de deuren zal openen.

“Precisiewerk om generaties te verbazen” (*DdL van 12 december 2015*): de gemiddelde toerist ziet tijdens een rondleiding maar 500 meter van de grotten in de **Sint PIETERSBERG**. Dat is de reden voor **Wilfred SCHOENMAKERS**, **Paul JONAS** en **Paul GADET** om een allesomvattende plattegrond met alle 22.000 gangen en

gangetjes op een ouderwetse manier in te tekenen op een mergelwand: met beendermeel. Alle gangenstelsels die de Sint Pietersberg rijk is - en is geweest - , verdeeld over zeven stelsels. Noord, Zonneberg, Slavante, Zuid, Caestert, Ternaaien Boven en Ternaaien Beneden, worden met een schaal van 1 op 400 op de tien bij vier meter grote wand getekend.

“Fietsen door mergelgrotten” (*Het Belang van Limburg* van 18 december 2015): in 2012 werden de **GROTTEN van KANNE** erkend als burgerlijke trouwlocatie. Volgend jaar krijgt de trekpleister in het Avergat een bijkomende invulling. Limburg kent een fietsroutenetwerk van 2000 kilometer. Jaarlijks komen twee miljoen fietsers gebruik maken van dit net dat twintig jaar bestaat en wereldwijd gekopieerd wordt. Om die kopposities te behouden wordt naar nieuwe initiatieven gezocht. Een daarvan start in het najaar van 2016. Dan kunnen toeristen door de **GROTTEN van KANNE** een traject van 400 meter afleggen.

“2^e Kerstdag Geulhemmergroeve open” (*Markant* no 67 december 2015): traditiegetrouw (sinds 1973!) is op tweede Kerstdag de **GEULHEMMER-GROEVE** tussen 11 en 17 uur geopend voor bezoekers. Men kan dan bij het licht van 800 kaarsen op eigen gelegenheid de groeve en de twee opengestelde rotswoningen bezoeken of zich laten meevoeren met een van de rondleidingen die doorlopend worden gehouden. Bovendien is er een kleine fototentoonstelling over het vroegere Geulhem. Toegangsprijs slechts twee euro.

Met dank aan de trouwe correspondenten Alan Claessens, Ed de Grood, Gilberte Nicolaes, Jean Paul van de Pas en Peggy Versteegh

Voor knipsels, kopieën en uittreksels kunt u altijd terecht op het bekende adres: Ton Breuls, Bovenstraat 28, B 3770 Kanne-Riemst. Telefoon/fax 012-454059. E-mail: tbreuls@telenet.be.

Gelieve er rekening mee te houden dat er, voordat dit infoblad verschijnt, ook tijd kruipt in het nazien van de inzendingen, de lay-out, het drukken en dan nog het verzenden ervan. Daarom moet er een deadline gezet worden, wat de inzendingen aangaat, op vier weken voor de ledenavond. Latere inzendingen zullen in de daarop volgende SOK-info gepubliceerd worden.

De redactie

Volgende ledenavond: Vrijdag 8 januari 2016 Aanvang 19.30 uur!

De SOK-Info redactie heeft het recht om een aangeboden artikel te weigeren. De geplaatste artikelen vertegenwoordigen niet automatisch de standpunten van de SOK-Info redactie of die van het SOK-bestuur.

Groeven in beheer bij de stichting Ir. D.C. van Schaik:

Bovengenoemde organisatie heeft een aantal groeven in beheer of een collectieve vergunning voor een groeve. Voor het bezoeken van deze groeven moet u contact opnemen met de beheerder.

Bij inbraak in één van deze groeven:

Bij constatering van inbraak en/of vernielingen aan een van de groeven dient direct melden. liefst dezelfde dag nog.

Melden van vernielingen bij onderstaande personen. Als de eerste niet bereikbaar is, dan de volgende op de lijst.

1e Groevebeheerder van die groeve. Voor namen en telefoonnummers, zie hieronder.

2^e Olav Hensing, Technische Commissie: 06 - 557 78 846.

3^e Ieder bestuurslid van de Van Schaikstichting. Voor namen en telefoonnummers, zie pagina. 2

De Van Schaikstichting stelt zich ten doel de afsluiting van de groeve binnen 24 uur te herstellen.

Voor meer informatie: www.vanschaikstichting.nl

Groeve:	Beheerder:	Telefoon:
Apostelgroeve	Ton Breuls	00-3212 45 40 59
Fallenberggroeve (niet toegankelijk)	Ger Beckers	043-367 08 57
Gewandgroeven	Hub Geurts	045-405 32 81
Heiberggroeve		
Groeve de Keel	Luc Walschot	00-3212441350
Groeve Eys	Wim Kneepkens	043-347 11 88
Keldertjes Slavante	Wil Ramaekers	043-364 52 39
Roothergroeve	John Hageman	043-364 54 19
Scharnderberg (niet toegankelijk)	John Knubben	043-361 12 27
Scheuldergroeve	Jan-Paul van der Pas	045-40 41 600
Theunisgroeve	Paul Magielse	06-12687174

De Sint-Pietersberg:

De Sint-Pietersberg wordt beheerd door de Vereniging Natuurmonumenten. De SOK heeft een collectieve onderzoeksvergunning voor de Zonneberg, het Noordelijk Gangenstelsel en het gebied onder het Fort.

Onderzoeksaanvragen moeten ingediend worden bij het secretariaat van de SOK.

Toezichthouder van de beide groeven is Harm Hovens, telefoon: 06-558 25 192.

Bij onraad of calamiteiten kunt u ook de boswachter, Tim Koumans, contacteren, telefoon: 06-832 15 415.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de

Provincie Limburg

De SOK-Info

is een uitgave van de

Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven,
Natuurhistorisch Genootschap Limburg.

